

ค่าคุณภาพน้ำคลองอุตะเถา ประจำเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2559

ตารางคุณภาพน้ำคลองอุตะเถา ประจำเดือนพฤษภาคม ปี 2558

รหัส	ชื่อสถานี	ความลึก (เมตร)	Transparency (เซนติเมตร)	อุณหภูมิ อากาศ (°C)	อุณหภูมิ น้ำ (°C)	pH	ความเค็ม (ppt)	Conductivity (µs/cm)	DO (mg/l)	BOD (mg/l)	
UT 01	สะพานหลังวัดห้วยคู(บ้านท่าคลอง)	คลองสะเดา	1.40	140	31.60	30.00	7.5	0.0	38.0	6.8	1.3
UT 02	สำนักงานประปาสะเดา	คลองสะเดา	1.40	50	31.70	29.00	7.5	0.0	41.2	6.3	1.2
UT 03	สะพานข้างโรงเรียนเสนพงศ์	คลองครอบ	0.50	30	31.70	27.50	6.1	0.2	342.0	5.4	1.3
UT 04	สะพานบ้านหน้าอ้ว	คลองเล่	0.60	30	32.40	27.50	6.4	0.1	172.6	4.8	5.0
UT 05	สะพานบ้านหัวถนน	คลองอุตะเถา	2.10	50	33.10	29.50	7.4	0.1	115.7	5.6	2.1
UT 06	บ้านตะเคียนเถา	คลองอุตะเถา	1.40	40	36.90	29.00	6.5	0.1	106.3	4.5	1.7
UT 07	สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก	คลองอุตะเถา	1.40	30	33.10	29.00	6.5	0.1	140.7	4.5	2.0
UT 08	สะพานบ้านพะตง	คลองอุตะเถา	1.20	30	34.70	29.50	6.5	0.1	216.0	4.1	2.3
UT 09	สะพานหลัง บ.สยามไฟเบอร์บอร์ด	คลองอุตะเถา	0.60	30	34.40	29.50	6.2	0.1	230.0	4.1	2.6
UT 10	สะพานวัดบางศาลา	คลองอุตะเถา	2.00	30	32.90	29.50	6.4	0.1	211.0	3.3	2.8
UT 11	สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่	คลองอุตะเถา	5.90	40	28.10	29.00	5.6	0.1	216.0	3.0	4.8
UT 12	สะพานทางเข้าข้างวัดท่าแซ	คลองอุตะเถา	3.50	40	31.80	30.00	6.5	0.2	396.0	2.9	3.8
UT 13	สะพานวัดนารังนก	คลองอุตะเถา	4.60	50	36.00	30.00	6.3	0.5	1,064.0	1.5	3.8
UT 14	สะพานสงขลาถากูน่า	คลองอุตะเถา	4.10	100	35.00	30.50	5.9	5.1	9,310.0	4.5	0.8
UT15	คลองทุ่งจิ่ง	อบต.พะตง	0.80	80	28.50	26.50	7.2	0.0	89.5	6.2	1.2
UT16	คลองทำนน้ำวัดควนเนียงม.3 และ ม.4	อบต.พะตง	0.70	70	28.90	28.00	7.2	0.0	62.3	5.7	1.7
UT17	คลองตง ม.2	อบต.พะตง	0.50	30	28.60	27.50	6.1	0	88.4	3.9	2.2

หมายเหตุ :   pH = ความเป็นกรดและด่าง   Conductivity = ค่าการนำไฟฟ้า
                  Transparency = ค่าความโปร่งแสง   DO = ออกซิเจนละลายน้ำ
                  BOD = ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์

ผลของการติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่คลองอุตะเถา

ที่ได้ทำการตรวจวัดเดือนพฤษภาคม 2559 มีผลการตรวจวัดดังนี้

- ความลึก มีค่าอยู่ในช่วง 0.50-5.90 เมตร โดยพื้นที่ที่มีระดับความลึกของน้ำที่มีค่าต่ำสุดอยู่บริเวณคลองครอบ สถานีสะพานข้างโรงเรียนเสนพงส์ (UT03) เนื่องจากบริเวณนี้มีพืชบริเวณริมตลิ่งเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการทับถมของซากพืช ระดับน้ำจึงมีความลึกไม่มาก บริเวณที่มีความลึกสูงสุดคือบริเวณคลองอุตะเถา สถานีสะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) เนื่องจากคลองบริเวณนี้เป็นคลองขนาดใหญ่จึงมีความลึกสูง

- ความโปร่งใส มีค่าอยู่ในช่วง 30-140 cm. โดยบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในช่วงที่เหมาะสม (ความโปร่งใสที่เหมาะสม 30-60 เซนติเมตร) มีเพียงบางพื้นที่เท่านั้นที่มีค่าความโปร่งแสงสูงกว่าค่าที่เหมาะสม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแหล่งน้ำในพื้นที่นั้นๆ อาจจะไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากน้ำมีสภาพน้ำค่อนข้างนิ่ง แต่ที่บริเวณคลองสะเดา สถานีสะพานหลังวัดห้วยคู (บ้านท่าคลอง) (UT01) น้ำมีสภาพไหลเชี่ยว และมีปริมาณน้ำค่อนข้างเยอะ เนื่องจากมีการปล่อยน้ำจากเขื่อนสะเดาลงมา น้ำจึงมีความโปร่งแสงสูงและบริเวณนี้เป็นบริเวณที่มีความโปร่งแสงสูงสุด แต่ทั้งนี้ค่าความโปร่งแสงมีความแปรผันตามฤดูกาล สีและความขุ่นของน้ำ แต่บางครั้งความโปร่งแสงอาจผันแปรตามความเข้มของแสงและทิศทางของแสง

- pH มีค่าอยู่ในช่วง 5.6-7.5 ซึ่งค่า pH ของแต่ละสถานีมีค่าที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และทุกสถานีมีค่า pH อยู่ในช่วงที่สามารถพบได้ในแหล่งน้ำธรรมชาติ และเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ (ค่า pH ในแหล่งน้ำธรรมชาติที่เหมาะสมคือ 5-9) บริเวณที่มีค่า PH สูงสุดคือบริเวณคลองสะเดา สถานีสะพานหลังวัดห้วยคู (บ้านท่าคลอง) (UT01) และบริเวณที่มี PH น้อยสุดคือบริเวณคลองอุตะเถา สถานีสะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11)

- อุณหภูมิ มีค่าอยู่ในช่วง 26.5-30.5 °C ซึ่งค่าอุณหภูมิในในแต่ละสถานีมีค่าที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และมีค่าผันแปรตามช่วงเวลาและอุณหภูมิของอากาศ อุณหภูมิของน้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ สำหรับอุณหภูมิในธรรมชาตินั้นมักไม่มีปัญหา

- ความเค็ม มีค่าอยู่ในช่วง 0.0-5.1 ppt ซึ่งค่าความเค็มของน้ำในแต่ละสถานีมีค่าอยู่ในช่วงของน้ำจืด (น้อยกว่า 0.5 ppt) ซึ่งเป็นค่าความเค็มของน้ำที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำจืด ยกเว้นบริเวณคลองอุตะเถา สถานีสะพานสงขลาถากูน่า (UT14) และสะพานวัดนารังนก (UT13) ซึ่งมีค่าความเค็มที่สูงจนถึงช่วงของน้ำกร่อย (ระหว่าง 0.5-30.0 ppt) เนื่องจากสถานีเหล่านี้อยู่ใกล้ทะเลสาบสงขลา น้ำเค็มรุกเข้ามาถึงและสารอินทรีย์มีมากในแหล่งน้ำ เมื่อเปรียบเทียบกับความเค็มจากเดือนเมษายน 2559 พบว่าเดือนพฤษภาคมมีความเค็มลดลง เนื่องมาจากในเดือนนี้มีฝนตก ทำให้ปริมาณน้ำจืดเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้บริเวณเหล่านี้เหมาะต่อการ

ค่ารงชีวิตของสิ่งมีชีวิตที่ทนต่อการเปลี่ยนแปลงความเค็มได้ในช่วงกว้าง อย่างไรก็ตามสัตว์น้ำในวัยต่างกัน อาจต้องการความเค็มแตกต่างกัน และสัตว์น้ำแต่ละชนิดจะทนต่อการเปลี่ยนแปลงความเค็มอย่างฉับพลันได้ต่างกัน

- การนำไฟฟ้า มีค่าอยู่ในช่วง 38.0-9310.0 $\mu\text{s}/\text{cm}$ ซึ่งค่าการนำไฟฟ้าจะมีค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับค่าความเค็ม ที่เป็นปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของค่าการนำไฟฟ้า โดยบริเวณคลองอู่ตะเภา สถานีสะพานสงขลาถากูน่า (UT14) และสะพานวัดนารังนก (UT13) มีค่าความเค็มที่อยู่ในช่วงน้ำกร่อย ซึ่งแตกต่างจากสถานีอื่นๆ ที่มีค่าความเค็มอยู่ในช่วงน้ำจืด ทำให้ค่าการนำไฟฟ้าสูงขึ้นตามค่าความเค็ม โดยบริเวณสะพานสงขลาถากูน่ามีค่าการนำไฟฟ้ามากกว่าบริเวณสะพานวัดนารังนก เนื่องจากบริเวณสะพานสงขลาถากูน่ามีค่าความเค็มสูงกว่า แต่อย่างไรก็ตามสถานีดังกล่าวข้างต้นในเดือนนี้มีค่าการนำไฟฟ้าน้อยกว่าเดือนเมษายน 2559 เนื่องจากค่าความเค็มในเดือนนี้ลดลง

- DO มีค่าอยู่ในช่วง 1.5-6.8 mg/l ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่มีค่าไม่เพียงพอและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำและพืชน้ำ (ค่า DO ที่เหมาะสมทั่วไปอยู่ระหว่าง 5-8 mg/l) ยกเว้นบริเวณคลองสะเตา สถานีสะพานหลังวัดห้วยคู (บ้านท่าคลอง) (UT01) สำนักงานประปาสะเตา (UT02) คลองครอบ สถานีสะพานข้างโรงเรียนเสนพงส์ (UT03) คลองอู่ตะเภา สถานีสะพานหัวถนน (UT05) สถานีคลองทุ่งจิ่ง (UT15) และสถานีคลองทำน้ำวัดควนเนียงม.3 และม.4 อบต.พะตง (UT16) มีค่า DO ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำและพืชน้ำ นอกจากบริเวณดังกล่าวข้างต้นแล้ว คือบริเวณที่มีค่า DO ต่ำ ซึ่งแสดงว่าบริเวณเหล่านี้มีปริมาณออกซิเจนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสิ่งมีชีวิต เกิดจากการที่บริเวณเหล่านี้มีการขุดลอกคลอง ทำทางใกล้ๆ ริมแม่น้ำเกิดขึ้น น้ำนิ่งไม่มีการหมุนเวียนถ่ายเท มีแพลงก์ตอนบลูมและพืชน้ำเป็นจำนวนมาก น้ำในบริเวณนี้จึงมีค่า DO ต่ำและพื้นที่ที่มีค่า DO ต่ำสุด คือบริเวณสถานีสะพานวัดนารังนก (UT13)

- BOD มีค่าอยู่ในช่วง 0.8-5.0 mg/l ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่จากสถานีที่ได้ทำการตรวจวัดมีค่าอยู่ในช่วงที่ไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ (ค่า BOD ควรต่ำกว่า 1.5 mg/l) ยกเว้นบริเวณคลองสะเตา สถานีสะพานหลังวัดห้วยคู (บ้านท่าคลอง) (UT01) สำนักงานประปาสะเตา (UT02) คลองครอบ สถานีสะพานข้างโรงเรียนเสนพงส์ (UT03) สถานีสะพานสงขลาถากูน่า (UT14) และสถานีคลองทุ่งจิ่ง (UT15) มีค่า BOD ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ นอกจากนั้นคือบริเวณที่มีค่า BOD สูงกว่า 1.5 mg/l ซึ่งเกิดจากการที่พื้นที่เหล่านี้มีแพลงก์ตอนบลูม น้ำนิ่งไม่มีการหมุนเวียนถ่ายเท มีการขุดลอกคลองและชุมชนมีการนำน้ำทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลสัตว์ลงสู่แม่น้ำ ทำให้ในน้ำนั้นมีอินทรียสารอยู่มาก ซึ่งการที่แหล่งน้ำมี BOD สูงกว่า 1.5 mg/l แสดงให้เห็นว่าน้ำในแหล่งน้ำนั้นเริ่มที่จะเน่าเสีย

ภาพประกอบการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

ภาพประกอบการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

ภาพประกอบการตรวจวัดคุณภาพน้ำ

